

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานมหาวิทยาลัย กองกลาง งานประชุม โทร. ๓๐๓๖ โทรสาร ๓๐๓๗

ที่ อว ๖๙.๒.๑.๒/๖๖๔

วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง แจ้งมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

เรียน รองอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ดุษฎี)/ผู้อำนวยการกองแผนงาน

ตามที่รัฐบาลได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓ และถ่ายทอดแผนดังกล่าวสู่การปฏิบัติในทุกภาคส่วน ทั้งนี้ คณะกรรมการการติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ รวมถึงการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภาได้รวบรวมและจัดทำสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปี และแผนปฏิรูปประเทศประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เรียบร้อยแล้ว ในการนี้ กองแผนงานได้สรุปข้อมูลผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเสนอคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางการในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและขับเคลื่อนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ให้สอดคล้องกับประเทศต่อไป ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้ นั้น

คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ รับทราบ และมีมติให้กองแผนงานแจ้งเวียนสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓ ให้ทุกส่วนงานเพื่อทราบ และใช้เป็นแนวทางการในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและขับเคลื่อนการดำเนินงานของส่วนงานให้สอดคล้องกับประเทศต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยวง)

รองอธิการบดี

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการบริหารฯ

ระเบียบวาระเชิงยุทธศาสตร์/นโยบาย เรื่อง “สรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูป
ประเทศ ประจำปี 2563”

ตามที่รัฐบาลได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓ และถ่ายทอดแผนดังกล่าวสู่การปฏิบัติในทุกภาคส่วน ทั้งนี้ คณะกรรมการติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำ และดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภาได้รวบรวมและจัดทำสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปี และแผนปฏิรูปประเทศประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรียบร้อยแล้ว ดังนั้น จึงนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์ดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางการในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และขับเคลื่อนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ให้สอดคล้องกับประเทศต่อไป รายละเอียดดังเอกสารแนบ

นำเสนอคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

รับทราบ และให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไป

สรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓

๑. สรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๓

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ที่จัดทำขึ้นตามเป้าหมายของรัฐธรรมนูญเป็นการยกระดับศักยภาพของการพัฒนาประเทศไทยอย่างเป็นองค์รวมในทุกมิติ ให้สามารถเตรียมความพร้อมและรองรับกับบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เพื่อเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” และบรรลุวิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้านไปสู่การปฏิบัติมีการดำเนินการผ่านแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ประเด็น (แผนระดับ ๒) รวมทั้งแผนระดับ ๓ ที่หน่วยงานรัฐทุกภาคส่วนมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการทั้งในฐานะผู้รับผิดชอบหลัก สนับสนุน และบูรณาการร่วมกันอย่าง สมดุล ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้า และส่งผลกระทบที่เกิดประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น ในการดำเนินการของคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ” (คณะกรรมการการ ทสร.) ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจสำคัญในการรวบรวมและจัดทำสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปีตามกฎหมายเพื่อเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภา จึงใช้วิธีการติดตามวิเคราะห์ผลกระทบของการดำเนินงานและวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์มีความชัดเจนน่าเชื่อถือด้วยการติดตามผลการดำเนินการของหน่วยงานรัฐในมิติที่หลากหลายเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและ เร่งรัด สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

ผลการติดตามและวิเคราะห์ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในภาพรวมจากการติดตามและวิเคราะห์ผลการดำเนินการในภาพรวมพบว่า ปัญหาในการดำเนินการที่สำคัญของปี ๒๕๖๒ ยังคงต่อเนื่องมายังปี ๒๕๖๓ อย่างมีนัยสำคัญ ในประเด็นโครงการส่วนใหญ่เป็นภารกิจประจำของหน่วยงาน โครงการจำนวน มากยังไม่ตอบสนองต่อการบรรลุเป้าหมาย ประกอบกับในปี ๒๕๖๓ ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ในมิติที่ หลากหลาย การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ทำให้การดำเนินการภารกิจของ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ประสบปัญหาในการจัดสรรงบประมาณ และระยะเวลาการดำเนินการที่อาจต้องเลื่อน ออกไปหรือไม่เป็นไปตามแผนในแง่วิถีชีวิตของประชาชนต้องปรับตัวเข้าสู่ภาวะปกติใหม่ (New Normal) ประกอบกับสถานการณ์ด้านการเมือง มีความแตกต่างทางความคิดของคนระหว่างรุ่นอายุ และด้วยความก้าวหน้า ของเทคโนโลยีในปัจจุบัน มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร สร้างการรับรู้ หรือสร้างความเชื่อ ที่ผิด สร้างความสับสน และเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมเกิดความขัดแย้ง ขาดความสามัคคีส่งผลกระทบ ต่อปัญหาด้านความมั่นคง ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวเป็นผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติ สำหรับการวิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ประเด็น ที่จะเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบรรลุเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๖๐ โครงการ ปรากฏผลการประเมินโอกาสประสบความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจากผลจากการติดตามภาพรวมสะท้อนให้เห็น ถึงความท้าทายในการขับเคลื่อนการดำเนินการตาม ยุทธศาสตร์ชาติต่อโอกาสประสบความสำเร็จ ซึ่งผลการ ติดตามการดำเนินแผนงาน/โครงการสำคัญที่จะตอบโจทย์การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ พบว่า มีโอกาสประสบความสำเร็จส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นประเด็นท้าทายในระยะต่อไป เพื่อให้การดำเนินการมีความคืบหน้าสามารถขับเคลื่อนเพื่อให้ใกล้เคียงโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในระดับ มาก มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
สรุปข้อเสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในภาพรวม

๑. ด้านการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

๑.๑ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ และแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่

๑.๒ ควรให้ความสำคัญกับแผนระดับ ๓ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่าง ๆ โดยแยก
ระหว่าง แผนงาน/โครงการตามภารกิจประจำ กับแผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์ชาติและปฏิรูปประเทศ และใน
การจัดทำแผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์ชาติและปฏิรูปประเทศควรเชื่อมโยงกับแผนบูรณาการในแต่ละด้าน
และสอดคล้องกับแผนทุกระดับ เพื่อให้สามารถจัดสรรงบประมาณได้ตรงกับเป้าหมาย

๑.๓ การแก้ไขปัญหาความล่าช้าและโครงสร้างของระบบราชการ ควรปรับโครงสร้างและระบบ
การบริหารงานของภาครัฐที่ส่งผลกระทบต่อความคล่องตัวในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูป
ประเทศ และมีระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) เพื่อสะท้อนให้
เห็นผลสัมฤทธิ์ และการขับเคลื่อนที่เกิดประโยชน์แก่ประชาชน

๒. ด้านงบประมาณ

๒.๑ ควรพิจารณาทบทวนและกำหนดรูปแบบและวิธีพิจารณางบประมาณเป็น“ระบบการจัดทำ
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์” เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท
ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ โดยนำเป้าหมาย ตัวชี้วัดของแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)
แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ (Big Rock) ที่กำหนดเป็นรายปี มา
กำหนดเป็นเป้าหมาย ตัวชี้วัด ของแผนงานงบประมาณ ผ่านการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้การ
จัดทำงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องและตอบสนองต่อเป้าหมาย ตัวชี้วัด ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์
ชาติ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ
มาตรา ๒๕๘ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙ และพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๓

๒.๒ เพื่อให้แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้ตาม
เป้าหมายภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ควรจัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายบูรณาการตามพระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยจัดทำแผนงานบูรณาการงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ และแผนงานบูรณา
การงบประมาณเชิงปฏิรูปประเทศ ให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของแผนย่อยของ
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทเฉพาะกิจ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์การ
แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และกิจกรรม/โครงการสำคัญที่ควรเร่งรัด (Big Rock)
ตามแผนการปฏิรูปประเทศ โดยหน่วยงานเจ้าภาพ (จ๑, จ๒, จ๓) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันพิจารณา
กำหนดเรื่องและประเด็นเป้าหมาย/ตัวชี้วัดที่ต้องดำเนินการในแต่ละปี แล้วจัดทำเป็นแผนงานบูรณา
การงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์และแผนงานบูรณาการงบประมาณเชิงปฏิรูปประเทศ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้อง
ให้ความสำคัญ และมอบให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการในแต่ละเป้าหมายให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้
ในแต่ละปีงบประมาณต่อไป

๓. ด้านเทคโนโลยี

ภาครัฐควรมุ่งเน้นในการเป็นองค์กรดิจิทัลโดยการนำเทคโนโลยี 5G เข้ามาสนับสนุนการปฏิบัติงาน โดยการพัฒนาแพลตฟอร์มให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานอันจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการให้บริการภาครัฐอย่างเต็มรูปแบบ

สรุปข้อเสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญ

การดำเนินการ/ขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง ในห้วงต่อไปมีแนวโน้ม ที่จะสำเร็จ บรรลุเป้าหมายในปี ๒๕๖๕ ระดับปานกลาง-สูง เพราะ สภาพความมั่นคงแห่งชาติได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และ คณะกรรมการขับเคลื่อน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้การขับเคลื่อนมีประสิทธิภาพมากขึ้นอย่างชัดเจน การดำเนินการต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ที่กำหนดว่า “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” ควรมุ่งเน้น “การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การแก้ไขปัญหาความมั่นคง และการส่งเสริมบทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ” และเร่งรัดการดำเนินการดังนี้ (๑) แก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ให้ยุติโดยเร็ว (๒) พิจารณาปรับปรุงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ ให้มีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์และสถานการณ์ในอนาคตส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและสามารถรองรับการดำเนินการในห้วงที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม (๓) เร่งรัดจัดทำแผนบูรณาการและการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาในแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่จะเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ได้แก่ (๓.๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง เช่น การสร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การปฏิรูปการเมืองให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งดำเนินการแผนย่อยอื่น ๆ ทั้ง ๔ แผนย่อย ควบคู่ไปด้วย เช่น การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้การป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม การปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ การปรับปรุงแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติให้มีความทันสมัย โดยให้ยึดถือแนวทางการดำเนินการที่กำหนดไว้ในแต่ละแนวทางการพัฒนาเป็นหลัก (๓.๒) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศ “แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ” โดยการจัดทำแผนบูรณาการด้านการต่างประเทศแบบบูรณาการที่เป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง โดยใช้ศักยภาพของทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการร่วมกันตามกิจกรรมและจังหวะเวลาที่กำหนดภายใต้แผนบูรณาการที่มีกระทรวงการต่างประเทศเป็นเจ้าภาพ (๔) ประยุกต์แนวความคิด “แผนตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงใน ตำบล/พื้นที่ ให้เป็นรูปธรรม (๕) จัดทำระบบการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้เป็นรูปธรรม โดยกำหนด โครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ และความสัมพันธ์ของ สมช. กท. กอ.รมน. และ ศรชล. ให้ชัดเจน (๖) เร่งพัฒนา “ผู้นำพอเพียง/ผู้บริหารพอเพียง” เพื่อเป็นผู้นำ/ผู้บริหาร ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคงและแผนระดับต่าง ๆ ให้เป็นรูปธรรม

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญ เพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติที่มุ่งเน้นให้ “คนมีงานทำ สามารถยังชีพอยู่ได้ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง สร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวสู่ภาวะปกติ และมีการวางรากฐานเพื่อรองรับ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่” ควรเร่งรัดการดำเนินการดังนี้ (๑) หน่วยงานรัฐควรเพิ่มความรวดเร็วในการทำงานในทุกระดับเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศและภาวะวิกฤติต่าง ๆ (๒) การเร่งรัดเพื่อแก้ไขปัญหาสถานะทางการเงิน การเข้าถึงสภาพคล่อง และการปรับโครงสร้างหนี้ของภาคธุรกิจตามศักยภาพเป็นรายกรณี (Tailor-Made) เพื่อรักษาภาคธุรกิจให้อยู่รอด (๓) การจัดทำโปรแกรมเพิ่มแรงจูงใจแก่หน่วยงานรัฐ เช่น การให้รางวัล ความดีความชอบแก่หน่วยงานรัฐที่สามารถดำเนินงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย เพื่อสร้างบรรยากาศในการแข่งขันระหว่างหน่วยงานรัฐ โดยดำเนินการผ่านสำนักงาน ป.ย.ป. (๔) การเพิ่มหรือขยายเวลามาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งควรเป็นมาตรการการจ้างงาน การส่งเสริมสินค้าที่ผลิตในประเทศไทยไม่ควรเป็นมาตรการให้เปล่า และควรดำเนินการต่อเนื่องจนกว่าเศรษฐกิจเริ่มเข้าสู่ภาวะปกติ (๕) ภายหลังจากการนำเสนอรายงานประจำปี ควรมีการติดตามหรือประสานงานระหว่างวุฒิสภากับ ป.ย.ป. ประจำกระทรวง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อเร่งรัดการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยการหารือร่วมกันเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน เพิ่มความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้การทำงานให้ทันต่อเหตุการณ์และสร้างความรวดเร็วในการทำรายงาน ติดตามผลการปฏิบัติตามแผนงาน

๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญ เพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ควรเร่งรัดการดำเนินการ ดังนี้ (๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ควรสร้างความเชื่อมโยงระหว่างชุมชนต่างๆ ส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ส่งเสริมกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเสริมสร้างจิตสาธารณะ และสร้างชุมชนต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และสร้างความเท่าเทียมในการแสวงหาโอกาสบนพื้นฐานของการพัฒนาการท่องเที่ยวในมิติทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน (๒) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควรจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูลกลางที่มีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทุกระดับ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการและแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผลักดันให้เกิดการจ้างงานผู้สูงอายุที่มีศักยภาพและสมรรถนะ พัฒนาทักษะแรงงานในภาคเกษตรกรรม พัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่ก่อนการตั้งครรภ์ เพื่อให้ประชากรของประเทศมีคุณภาพ (๓) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้ ควรจัดทำแบบประเมินการวัดผล การดำเนินงานที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ในทุกระดับขั้นที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยา ปฏิรูปการเรียนรู้ และปฏิรูประบบหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง (Active Learning) และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ (๔) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ควรกำหนดให้มีกลไกในการรับผิดชอบกระบวนการแปลงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติไปเป็นแผนปฏิบัติการของหน่วยงานภาครัฐที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม มีกลไกการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม และมีการกำหนดกระบวนการติดตามและประเมินผล (Monitoring And Evaluation: M&E) ที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ (๕) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ศักยภาพการกีฬา ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ขั้นตอน วิธีดำเนินการ โครงสร้าง รวมทั้งกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุปสรรค ในการขับเคลื่อนการทำงาน มีการบูรณาการและประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานเพื่อลดความซ้ำซ้อน (๖) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ควรกำหนดยุทธศาสตร์ที่ต่อยอดงานวิจัยและนวัตกรรมของต่างประเทศ สร้างความสมดุลระหว่างการวิจัยขั้นพื้นฐานกับการวิจัยประยุกต์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่รองรับต่องานวิจัยและ

นวัตกรรมทั้งหมด อันจะส่งผลต่อการแข่งขันของประเทศในระยะยาว ภาครัฐต้องสร้างปัจจัยที่เกื้อหนุนให้งานวิจัย มีคุณภาพ มาตรฐาน สามารถนำไปใช้งานเชิงพาณิชย์ได้อย่างเต็มรูปแบบ

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญ เพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติที่มุ่งเน้นให้ “นำพลังของภาคส่วนต่าง ๆ มาร่วมขับเคลื่อน สร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และเตรียมความพร้อมของประชากรในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคม” ควรเร่งรัดการดำเนินการดังนี้ (๑) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ที่มีส่วนร่วมดำเนินการจัดสวัสดิการทางสังคมและมาตรการทางสังคม บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ของชุมชนในมิติต่าง ๆ และปรับปรุงขั้นตอนกระบวนการทำงานและกฎระเบียบของภาครัฐที่อาจยังมีข้อจำกัดการทำงานของหน่วยงานรัฐและภาคประชาสังคม (๒) การจัดการปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มประชากรในด้านรายได้ หน่วยงานเจ้าภาพควรจัดลำดับความสำคัญของโครงการเพื่อสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเจ้าภาพ เป้าหมาย และตัวชี้วัดเกี่ยวกับประเด็นเศรษฐกิจฐานราก เรื่อง กลุ่มประชากรรายได้ต่ำสุดร้อยละ ๔๐ (Bottom 40) ให้มีความชัดเจนโดยเร็ว (๓) ส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงานในภาคเกษตรกรรม ควบคู่ไปกับการยกระดับผลิตภาพแรงงานด้านอื่น เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ (๔) เร่งรัดการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในพัฒนาในระดับพื้นที่ การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง (๕) มุ่งเน้นการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค (๖) เร่งรัดการจัดทำ และเสนอร่างกฎหมายเพื่อสนับสนุนการดำเนินการ เช่น ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนางานองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. และในกรณีที่มีกฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้ว ควรเร่งรัดการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายอย่างต่อเนื่อง เช่น พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒

๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญ เพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ควรเร่งรัดการดำเนินการดังนี้ (๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนารักษา และเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายเพื่อดำเนินการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ในภาพรวมของประเทศ โดยรวบรวมจากข้อมูลและแผนงานของหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานในแต่ละจังหวัดเพื่อวิเคราะห์ และกำหนดแผนงานของพื้นที่เป้าหมายในภาพรวม ซึ่งจะเป็นโยบายต่อการบริหารจัดการพื้นที่ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติในพื้นที่ อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการที่เหมาะสมทั้งในระดับประเทศและในระดับพื้นที่ ตลอดจนป้องกันการทับซ้อนกันของประเภทพื้นที่สีเขียวและความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ ควรสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่เข้าถึงข้อมูลความรู้ เครื่องมือ และทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทักษะที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือใช้ประโยชน์จากพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (๒) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒.๑) แนวทางการพัฒนาจัดการน้ำเพื่อชุมชนชนบท ควรผลักดันและเร่งรัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี ไปจัดทำแผนปฏิบัติการ ๕ ปี เพื่อนำไปขอรับการจัดสรรงบประมาณ และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและ แหล่งน้ำชุมชนในพื้นที่นอกเขตชลประทาน (๒.๒) แนวทางการพัฒนาจัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤต ควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการเพื่อการจัดสรรงบประมาณการพัฒนาแหล่งน้ำในภาวะวิกฤต เช่น ความต้องการของประชาชน และความพร้อมของโครงการ (๒.๓) แนวทางการพัฒนาจัดการบริหารน้ำเชิงลุ่มน้ำอย่างมีธรรมาภิบาล ควรเร่งรัดหาข้อยุติ การกำหนด

หลักเกณฑ์ ขนาด ประเภท และจำนวนของแหล่งน้ำที่หน่วยงานจะต้องถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และบุคลากร ให้กับ อปท. เพื่อให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนภารกิจด้วย

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญ เพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติที่มุ่งเน้นเรื่อง “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” ควรเร่งรัดการดำเนินการดังนี้ (๑) เร่งรัดการดำเนินโครงการพัฒนาระบบบริการประชาชน ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มงาน ด้านการบริการ ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้ และการพัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) (๒) เร่งรัดการปรับโครงสร้าง และ ระบบการบริหารงานภาครัฐ ระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อการปรับสมดุลภาครัฐบูรณาการการทำงาน การบริหารจัดการ อย่างเป็นองค์รวมภายใต้หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ของภาครัฐ และ เสริมสร้างวัฒนธรรมความโปร่งใส การทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ได้แก่ การประยุกต์ใช้แนวคิดหลักการบริหารผลการปฏิบัติงาน (Public Sector Performance Management) ระบบการบริหารทรัพยากรขององค์กร (Enterprise Resource Planning: ERP) และปรับปรุง/ จัดทำระบบให้ภาคเอกชน และประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการ การจัดการความเสี่ยง และการเปลี่ยนแปลง ให้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งติดตามผลงานของรัฐบาล และแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นรูปธรรม และมีมาตรฐาน (๓) เร่งรัดการปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย กระบวนการยุติธรรม ให้ทันสมัยเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ทบทุนและปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัย เป็นปัญหา และอุปสรรคต่อการบริหารราชการ (๔) เร่งพัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก โดยเฉพาะการทุจริตเชิงนโยบาย ตลอดจนเสริมสร้างธรรมาภิบาล กระจายประโยชน์สู่ประชาชนอย่างเป็นธรรม

การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติที่ผ่านมาพบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ที่ควรทบทวนกระบวนการวางแผนและเป้าหมายเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนต่าง ๆ ในทุกระดับได้อย่างสอดคล้องและเกิดผลสัมฤทธิ์ สำหรับด้านกระบวนการจัดสรรงบประมาณ แม้จะมีการจัดสรรงบประมาณตามยุทธศาสตร์ชาติ แต่ในการเสนอแผนงาน/โครงการ เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ ส่วนใหญ่เป็นแผนงาน/โครงการ ที่เป็นภารกิจประจำของหน่วยงาน (Function) ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่จะทำให้การดำเนินการประสบผลสำเร็จ เกิดปัญหาโครงการตามยุทธศาสตร์ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นภารกิจประจำ ซึ่งควรมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการวางแผนและจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายของภารกิจยุทธศาสตร์ชาติเป็นการเฉพาะ นอกจากนี้ในภาพรวม การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีเป้าหมายที่มุ่งเน้นให้เกิดความเปลี่ยนแปลงเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ข้อเสนอแนะของยุทธศาสตร์ชาติหลายด้านเกี่ยวข้องกับปัญหาความล่าช้าในการดำเนินการและโครงสร้างขนาดใหญ่ของระบบราชการ จึงเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ดังนั้นการพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง และการปฏิรูประบบราชการเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการขับเคลื่อนภารกิจจะส่งผลให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความก้าวหน้าและบรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมได้

๒. รายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓

แผนการปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยประกอบด้วยประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันดีต่อกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งเป็นการยกระดับศักยภาพของการพัฒนาประเทศไทยอย่างเป็นองค์รวมในทุกมิติให้สามารถเตรียมความพร้อมและรองรับกับบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เพื่อเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” และบรรลุนิยามที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงปัจจุบันได้แพร่ระบาดอย่างรุนแรงทั่วโลกทำให้เศรษฐกิจโลกและประเทศไทยส่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจและห่วงโซ่อุปทานเข้าสู่ภาวะถดถอยทั้งภาคการผลิตและภาคการบริโภค รวมถึงห่วงโซ่อุปทานหยุดชะงัก ซึ่งในหลายประเทศมีแนวโน้มเน้นการบริโภคภายในประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ และมีการกระจายความเสี่ยงทางเศรษฐกิจจากการพึ่งพาเพียงประเทศใดประเทศหนึ่งไปยังหลายประเทศมากขึ้น ดังนั้น จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ส่งผลกระทบในภาพรวมต่อการบริหารประเทศ ในห้วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ โดยเฉพาะลำดับ ความจำเป็นเร่งด่วนในการใช้งบประมาณบริหารราชการแผ่นดิน รวมถึงกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตต้องปรับตัวแบบ “ปกติใหม่ (New Normal)” เช่น การเพิ่มการใช้เทคโนโลยีระบบดิจิทัลในชีวิตประจำวันซึ่งนำไปสู่การปรับค่านิยมและพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต อาทิ ประชาชนมีการดำเนินชีวิตโดยมีระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมทางสังคมที่มีคนหมู่มากได้ ปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการปิดประเทศ (Lock Down) เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค และการเดินทางข้ามประเทศที่ต้องหยุดชะงักเป็นเวลานาน เป็นต้น ประกอบกับสถานการณ์ทางการเมืองการปกครองที่ยังคงมีความขัดแย้งหรือขาดความเข้าใจ ขาดความร่วมมือกัน และขาดความสามัคคีจะทำให้แผนการปฏิรูปประเทศไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยเฉพาะด้านความมั่นคงที่ภัยจากการของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) จะทำให้ลดทอน ความสำคัญ ภัยคุกคามหรืออาจส่งผลให้ภัยอื่น เช่น การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ และภัยคุกคามทางไซเบอร์ฉวยโอกาสในช่วงเวลาที่ประเทศไทยให้ความสำคัญ กับปัญหาโรคระบาด ดังกล่าวได้เข้ามาสร้างความเสียหายต่อความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ ซึ่งจำเป็นต้องมีความพร้อมรับมือกับภัยคุกคามอื่น ๆ ตลอดเวลา รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีที่ยังมีความหลากหลายและคาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง ดังนั้น จากสถานการณ์ดังกล่าวทั้งหมดได้ทำให้มีผลกระทบทั้งในด้านที่เป็นปัญหาอุปสรรค และในด้านที่เป็นโอกาสต่อการปฏิรูปประเทศ เช่น ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสาธารณสุขด้านสังคม และด้านการศึกษา เป็นต้น

คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ” (คณะกรรมการ ตสร.) ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจสำคัญในการรวบรวม และจัดทำสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศประจำปีตามกฎหมาย เพื่อเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภา โดยใช้วิธีการติดตามวิเคราะห์ผลกระทบของการดำเนินงาน และวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์มีความชัดเจน น่าเชื่อถือด้วยการติดตามผลการดำเนินการของหน่วยงานรัฐในมิติที่หลากหลายเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและเร่งรัด สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ดังนี้

๑. ผลการติดตามและวิเคราะห์ผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศในภาพรวมพบว่า การขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับ ๒๕๖๑ ที่สำคัญยังคงมีการดำเนินการมาต่อเนื่องมาถึงปี ๒๕๖๓ แม้ว่าโครงการส่วนใหญ่จะเป็นภารกิจประจำของหน่วยงานรัฐ และในโครงการจำนวนมาก

นั้นได้เริ่มปรากฏเห็นผลในการตอบสนองต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ ซึ่งทำให้ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการปฏิรูปประเทศเริ่มชัดเจน และเป็นรูปธรรมมากขึ้นเป็นลำดับ อย่างไรก็ตามในปี ๒๕๖๓ ถึงปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงทั้งด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การสาธารณสุข และด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณและระยะเวลาการดำเนินการที่อาจต้องเลื่อนออกไปหรือไม่เป็นไปตามแผน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตประชาชนที่จะต้องปรับตัวเข้าสู่ภาวะปกติใหม่ ซึ่งเป็นผลกระทบโดยตรงต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามแผนการปฏิรูปประเทศสำหรับการวิเคราะห์ผลการดำเนินการที่คัดเลือกจากโครงการอันถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบรรลุเป้าหมายแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวนทั้งสิ้น ๔๕๐ โครงการ/กิจกรรม ซึ่งผลการติดตามการดำเนินโครงการ/กิจกรรมปีงบประมาณ ๒๕๖๓ พบว่า โครงการ/กิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ในระหว่างดำเนินการ จำนวน ๒๙๗โครงการ/กิจกรรม ร้อยละ ๖๖ และ วิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์การประเมินโครงการตัวชี้วัดหลัก ๖ มิติ ซึ่งประเทศสมาชิกองค์การ เพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development - OECD) ใช้เป็นบรรทัดฐานสำหรับการประเมินแผนงานการดำเนินงาน โครงการและ ผลลัพธ์อย่างเป็นระบบและตามวัตถุประสงค์ของแผนงานหรือโครงการที่กำลังดำเนินงานอยู่หรือ ดำเนินการสำเร็จแล้วเพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องและการบรรลุวัตถุประสงค์ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การบูรณาการ ผลกระทบ และความยั่งยืน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ทั้ง ๖ มิติ และ การพิจารณาสถานะโครงการ/กิจกรรมควรดำเนินการต่อเนื่องเป็นส่วนมาก จำนวน ๔๑๒ โครงการ/กิจกรรม ร้อยละ ๙๑

ผลจากติดตามภาพรวมสะท้อนให้เห็นสถานการณ์และความท้าทายในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อโอกาสประสบความสำเร็จซึ่งโครงการหรือกิจกรรมที่นำไปสู่การปฏิบัติตามแผนในภาพรวมส่วนใหญ่เป็นภารกิจปกติหรือแผนงานประจำของหน่วยงาน ขาดงบประมาณรองรับในการขับเคลื่อนตามแผน และปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ที่เกิดชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ทำให้สังคมไทยและสังคมโลกจะมีการปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต มีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างฉับพลันได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างกว้างขวางและรุนแรง และกระทบต่อแผนการปฏิรูปประเทศทุกด้านอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยรัฐบาลจำเป็นต้องทบทวนทบทวนกำลังต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เช่น ปัญหาชีวิตความเป็นอยู่ ปัญหาการประกอบอาชีพ ปัญหารายได้ของประชาชนที่ลดลงหรือไม่เพียงพอต่อการยังชีพ ปัญหาการว่างงานหรือตกงานอันเนื่องมาจากการเลิกจ้างของบริษัทหรือห้างร้านต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญจำเป็นเร่งด่วน แม้ว่ารัฐบาลได้มีการกำหนดมาตรการในการช่วยเหลือเยียวยาประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีการใช้งบประมาณจำนวนมากรวมถึงการกู้เงินด้วยนอกจากนี้ ยังมีปัจจัยเชิงโครงสร้างที่เป็นปัญหาเรื้อรังมานานในสังคม เช่น ปัญหาความเหลื่อมล้ำและ การกระจายรายได้ของภาคครัวเรือน และรวมถึงปัญหาหนี้ครัวเรือน เป็นต้น ดังนั้น ปัญหาดังกล่าวล้วนเป็นความท้าทายต่อการบรรลุเป้าหมายการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศทุกด้านทั้งสิ้น

๒. สรุปผลการติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๒ ด้าน
ต่อโอกาสประสบความสำเร็จ

โครงการ/กิจกรรม/ประเด็นเป็นโครงการฯ ที่คณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาทั้งหมดที่พิจารณาคัดเลือก เป็นโครงการฯ ศึกษาติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลติดตามเพื่อเสนอแนะและเร่งรัดตัวอย่าง เช่น ด้านการเมือง คณะกรรมการฯ คัดเลือก ๑๙ โครงการฯ จาก ๑๑๖ โครงการฯ เป็นต้น

๓. สรุปข้อเสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญต่อการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศในภาพรวม

จากผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินการที่คัดเลือกจากโครงการอันถ้อยว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบรรลุเป้าหมายแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวนทั้งสิ้น ๔๕๐ โครงการ/กิจกรรมและผลการติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อโอกาสประสบความสำเร็จ ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะ และเร่งรัดในภาพรวมต่อการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับ ๒๕๖๑ ให้สอดคล้องและสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ๒๕๖๔ ดังนี้

๓.๑ ควรขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ๒๕๖๔ ควบคู่กับแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับ ๒๕๖๑ ส่งการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องและให้เสนอผลการดำเนินการในรายงานแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุกสามเดือนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗๐ ตามความเหมาะสม

๓.๒ ควรพิจารณาทบทวนปรับปรุง หรือปรับเปลี่ยนแผนการปฏิรูปประเทศให้ สอดคล้องกับแผนหรือมาตรการในการช่วยเหลือเยียวยา หรือฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยเฉพาะปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนทุกมิติเป็นเรื่องที่สำคัญจำเป็นเร่งด่วน ลำดับแรกที่จะต้องดำเนินการให้เกิดเป็นรูปธรรมในรูปแบบของ Big Rock

๓.๓ หน่วยงานภาครัฐควรมีการปรับโครงสร้างองค์กร การพัฒนาระบบงาน และวิธีการทำงานที่มีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการทำงานขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศให้มากขึ้นเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของประชาชน

๓.๔ ควรจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านงบประมาณและตอบสนองต่อการปฏิรูปประเทศภายใต้การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศและนโยบายของรัฐบาลเป็นพิเศษนอกเหนือจากการกิจตามปกติของหน่วยงาน ของรัฐ ด้วยกลไกงบประมาณเป็นเรื่องสำคัญที่ควรพิจารณาทบทวนและกำหนดรูปแบบและวิธีการพิจารณางบประมาณ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศใหม่ โดยอาจพิจารณางบประมาณรายจ่ายกระทรวง/หน่วยงาน (Function) และเพิ่มงบประมาณรายจ่ายยุทธศาสตร์และบูรณาการ (Agenda) เพื่อทำให้เกิด การขับเคลื่อนของแผนต่าง ๆ

๓.๕ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ Big Rock ซึ่งเป็กิจกรรมที่มีความสำคัญเร่งด่วนและดำเนินการร่วมกันหลายหน่วยงานจะต้องถ่ายทอดเป้าหมาย และตัวชี้วัดของกิจกรรมปฏิรูปเพื่อให้หน่วยงานจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ตอบสนองเป้าหมายและตัวชี้วัดเพื่อรวมเป็นแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศและนโยบายของรัฐบาลเป็นพิเศษนอกเหนือจากการกิจตามปกติของหน่วยงานของรัฐ

๓.๖ การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศเกือบทุกด้านต้องมีการตรากฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหรือยกเลิกกฎหมายที่ล้าสมัยหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพดังนั้น รัฐบาลควรเร่งรัดและผลักดันกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ๒๕๖๔ ให้มีผลใช้บังคับภายในปี ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕ ทุกฉบับ

๓.๗ ควรมีการจัดทำโปรแกรมเพิ่มแรงจูงใจแก่หน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ เช่น การให้รางวัลความดี และความชอบแก่หน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งสามารถทำงานและขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ/โครงการหรือกิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศและภารกิจงานประจำได้สำเร็จตามเป้าหมายเพื่อสร้างบรรยากาศในการแข่งขันระหว่างหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐ เพราะผลที่ได้รับ คือ ประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดบทในการให้ทุนให้โทษแก่ส่วนราชการหรือหัวหน้าส่วนราชการที่ไม่ดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓.๘ ควรเสนอให้มีการบรรจุวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีทุกครั้งเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้รัฐมนตรีประจำกระทรวง ประธานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน และปลัดกระทรวงเข้าร่วมประชุม เพื่อนำเสนอประเด็นความคืบหน้า และนำเสนอปัญหาที่จะเกิดจากการดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการติดตามความคืบหน้าการดำเนินการอย่างจริงจัง และกระตุ้นให้เกิดการดำเนินการของหน่วยงานที่เป็นไปตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น โดยถือเป็นการตรวจสอบถ่วงดุล และป้อนข้อมูลย้อนกลับต่อรัฐบาล

๓.๙ ต่อกรณีการรายงานการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ และสรุปประเด็นการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมา ดังนั้น หาก สชช. เห็นว่าประเด็นตามที่วุฒิสภาได้เคยเสนอไว้อันปรากฏตามสรุปผลการรายงานการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศประจำปี ๒๕๖๒ และตามสรุปผลการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ รวมถึงสรุปประเด็นการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมาหรือที่คณะกรรมการการตร. เสนอว่าควรต้องติดตาม แม้ประเด็นดังกล่าวจะไม่ได้ปรากฏอยู่ใน Big Rock สชช. ก็ควรที่จะต้องรายงานความคืบหน้ามาด้วยตามความเหมาะสม

๔. ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศและสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้านเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศและวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” สรุปดังนี้

๔.๑ แผนการปฏิรูปประเทศที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ได้แก่

๔.๑.๑ ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ เนื่องจากแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองทั้ง ๕ ประเด็นปฏิรูปจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จในปี ๒๕๖๕ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของประเด็นปฏิรูปที่ต้องเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนด ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (๕ ปี) ดังนั้น รัฐบาลต้องมอบหมายให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการจะต้องพิจารณาให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการแปลงแผนกิจกรรมปฏิรูปทั้ง ๕ กิจกรรมปฏิรูปไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จภายในปี ๒๕๖๕ คือ การพิจารณาคัดเลือกแผนงานและโครงการจะต้องมีใช่เป็นไปในลักษณะภารกิจหรืองานประจำของหน่วยงาน แต่จะต้องคำนึงถึงเป้าหมายเป็นหลัก ได้แก่ (๑) การเร่งรัดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำแผนระดับ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านแผนปฏิบัติราชการ ๕ ปี และ ๑ ปี) รองรับและสอดคล้องทั้งในระดับประเด็นปฏิรูป และพันธกิจ ให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ (เป็นรูปเล่ม) ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (๒) การเร่งรัดให้มี “กลไกและมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี และส่งเสริมความปรองดองและสมานฉันท์ให้คนในชาติมีความรักสามัคคี” (๓) การเร่งรัดใน “การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รวมทั้งการกำหนดบทลงโทษนักการเมืองที่ทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างเป็นรูปธรรมและจับต้องได้” (๔) การเร่งรัดให้มีการกระจายอำนาจและถ่ายโอนทรัพยากรและภารกิจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมพัฒนาท้องถิ่นตนเองและเป็นการกระจายโอกาสให้แก่ประชาชน ในการพัฒนาถิ่นฐานบ้านเกิด อันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจอีกด้วย

๔.๑.๒ ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ (๑) การเร่งรัดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำแผนระดับ ๓ (แผนปฏิบัติการด้าน แผนปฏิบัติราชการ ๕ ปี และ ๑ ปี) รองรับและสอดคล้องทั้งในระดับประเด็นปฏิรูปและกลยุทธ์ให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ (เป็นรูปเล่ม) ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (๒) การเร่งรัดการดำเนินการในระบบนิติวิทยาศาสตร์เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อเท็จจริงแห่งคดีเกี่ยวกับ เรื่อง “การร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ.” ให้

เป็นรูปธรรมโดยเร็ว (๓) รัฐบาลต้องเร่งให้หน่วยงานดำเนินการตามห่วงรอบปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ (๔ ปี) ที่ยังคงต้องดำเนินการต่อ ๙ ประเด็นปฏิรูปให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๙๐ ของประเด็นปฏิรูปที่ต้องเร่งรัดให้แล้วเสร็จตามกำหนด ทั้งนี้คงเหลือระยะเวลาในการดำเนินการอีก ๑ ปี (ปี ๒๕๖๔)

๔.๑.๓ ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ (๑) การเร่งรัดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำแผนระดับ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านแผนปฏิรูปราชการ ๕ ปี และ ๑ ปี) รองรับและสอดคล้องทั้งในระดับประเด็นปฏิรูปและกลยุทธ์ ให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ (เป็นรูปเล่ม) ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (๒) การเร่งรัดให้มีการจัดตั้งคณะทำงานยกร่างพระราชบัญญัติประกอบด้วยตัวแทนคณะกรรมการกฤษฎีกา ตัวแทนองค์กรวิชาชีพสื่อ ผู้ประกอบกิจการสื่อตัวแทนภาควิชาการด้านนิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชน และตัวแทนคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมต่อไป

๔.๑.๔ ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติ สุจริตสำคัญ ดังนี้ (๑) การเร่งรัดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมแผนบูรณาการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอันเป็นการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบฯ (๒) การเน้นย้ำการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของภาครัฐ (ITA) โดยเฉพาะจากการถอดบทเรียนพบว่าผู้ว่าราชการจังหวัดมีบทบาทสำคัญสำหรับการกำกับดูแลเพื่อให้การประเมินค่า ITA ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์การประเมิน รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดซื้อจัดจ้าง การก่อสร้างภาครัฐ (Infrastructure Transparency : CoST) ให้มีความโปร่งใสปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน โดยให้มีการพัฒนาระบบเปิดเผยข้อมูลภาครัฐให้ทันสมัยและประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้ง่าย (๓) ควรพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๕๙ โดยเฉพาะประเด็นที่รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ และควรพิจารณาประเด็นการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนามาตรฐานการป้องกันการทุจริต ดำเนินการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการฟอกข่มขู่ผู้แจ้งเบาะแส รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชนและภาคเอกชนมีความตื่นตัวในการเข้ามามีส่วนร่วมต่อการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันตามบทบาทและความสามารถของตน โดยการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อต่อต้านคอร์รัปชัน

๔.๒ แผนการปฏิรูปประเทศที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่

๔.๒.๑ ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากผลกระทบโดยตรงจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เฉพาะด้านเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศ ได้แก่ ภาคเศรษฐกิจจริง ภาคการผลิต ภาคการค้าขายแดน และภาคการท่องเที่ยวมีแนวโน้มว่าเศรษฐกิจประเทศไทยจะเข้าสู่ภาวะถดถอยหรือการลดลงของภาคการผลิต การใช้จ่ายภาคอุปโภคบริโภค การลงทุน การส่งออกสินค้าและภาคบริการอันอาจนำไปสู่การลดลงของการจ้างงาน จึงมีข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญ ดังนี้ (๑) การบริหารจัดการฐานข้อมูลขนาดใหญ่จำเป็นต้องยกระดับการเข้าถึงข้อมูลดิจิทัลที่สำคัญของภาครัฐให้มีคุณภาพ สะดวก และรวดเร็ว มากยิ่งขึ้น รวมถึงมีแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อให้การบริการของภาครัฐตรงต่อความต้องการ ของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถมองเห็นภาพรวมของภาครัฐและเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถทางด้านต่าง ๆ ได้ (๒) การบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจในหลายประเด็นจากการดำเนินงานที่ผ่านมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ยังมีข้อจำกัดในการบูรณาการทำงาน ร่วมกันระหว่างหน่วยงานรับผิดชอบที่ระบุไว้ในแผนปฏิรูป ส่งผลให้การดำเนินงานด้านการปฏิรูปบางประเด็นล่าช้า หรือไม่ครบถ้วนตามกิจกรรมที่ระบุไว้ ดังนั้นการดำเนินการ ในระยะ

ต่อไปเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงต้องมีการเสริมสร้างกลไกเพื่อให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานรับผิดชอบ ตลอดจนการส่งเสริมให้ภาคีการพัฒนาอื่น ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศให้มากยิ่งขึ้น (๓) ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปในหลายประเด็นต้องอาศัยการปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมาย เพื่อผลักดันการดำเนินการให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เอื้ออำนวยต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกำกับดูแลบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างเข้มงวด (๔) พัฒนาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาแรงงานใหม่ทักษะเพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมอย่างแท้จริง ยกระดับคุณภาพสถานศึกษา และพัฒนาการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศในแต่ละสาขา พร้อมทั้งส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ โดยร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาที่มีศักยภาพ

๔.๒.๒ ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ (๑) ประเด็นปฏิรูป/กิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จ เช่น ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ โครงสร้างแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า หรือประเด็นปฏิรูปที่ ๑๓ การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าในกลุ่มอุตสาหกรรม เป็นต้น เห็นควรนำผลการศึกษาไปสู่การกำหนดนโยบายและแผนการปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติต่อไป (๒) ประเด็นปฏิรูป/กิจกรรมที่มีความคืบหน้าตามแผนการดำเนินงาน เช่น ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ ประเด็นปฏิรูปที่ ๕ ส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการแข่งขัน ประเด็นปฏิรูปที่ ๗ การพัฒนาอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติ หรือประเด็นปฏิรูปที่ ๑๕ การใช้มาตรการบริหารจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐเห็น เป็นต้น ควรเร่งรัดและผลักดันให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม โดยต้องมีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นปฏิรูป/กิจกรรมที่มีผลการดำเนินการล่าช้า หรือไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย และตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน เช่น ประเด็นปฏิรูปที่ ๘ ระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิงชีวมวลไม่โตเร็วสำหรับโรงไฟฟ้าชีวมวล หรือประเด็นปฏิรูปที่ ๑๑ การส่งเสริมการติดตั้งโซลาร์รูฟอย่างเสรี เป็นต้น ควรมีการปรับปรุงกิจกรรมเหล่านั้นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปหรือหากยังไม่ดำเนินการควรพิจารณายกเลิกกิจกรรมและนำงบประมาณการดำเนินการในส่วนนั้นมาปรับใช้สำหรับดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน (ฉบับเดิม) หรือแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน (ฉบับปรับปรุง) ต่อไป (๔) มีประเด็นปฏิรูปตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ที่ควรดำเนินการควบคู่กับ Big Rock ๓ เรื่อง ได้แก่ ประเด็นรวม ๓ การไฟฟ้า ประเด็นพื้นที่อ่างสิทธิ์ทับซ้อนระหว่างไทย - กัมพูชา และประเด็นพัฒนารถยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicle : EV)

๔.๓ แผนการปฏิรูปประเทศที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้าน การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คือ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๓.๑ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (๑) หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องที่จำเป็นต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายโดยเร็ว และต้องเร่งจัดทำแผนพัฒนากฎหมายรองรับการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฯ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล (๒) ควรส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน และส่งเสริมให้คนไทยทุกช่วงวัยสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ (๓) ควรบุกเบิกนวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน หรือการจัดการระดับพื้นที่ โดยกระจายอำนาจให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการยกระดับคุณภาพของการศึกษา ผ่านการขับเคลื่อนเรื่องสถานศึกษาที่มีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการและระบบนิเวศที่สนับสนุนการดำเนินการของสถานศึกษา พร้อมกับปรับหลักสูตรการจัดการศึกษา (๔) กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลัก ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง กระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องเร่งพิจารณาและเตรียมความพร้อม ในการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ให้บรรลุเป้าหมายตามห้วงเวลาที่กำหนด (๕) กระทรวงศึกษาธิการควรเร่งดำเนินการให้ส่วนราชการในสังกัดจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้อง และรองรับกับแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้าน การศึกษา และการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูป Big Rock ด้านการศึกษา (๖) รวมทั้งควรเร่งจัดทำแผนงานการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน เพื่อส่งเสริมให้การดำเนินงานที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันและมีเอกภาพ มีการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี

๔.๓.๒ อุดมศึกษา (๑) ขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดเตรียม ข้อมูลการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา ให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ทันสมัย ตรงประเด็น โดยมีระบบที่นำเสนอข้อมูลต่อวุฒิสภาอย่างเข้าใจได้ง่ายรวมถึงสามารถนำข้อมูลที่เสนอมามาใช้ ประโยชน์ได้ทันที (๒) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ควรเป็นหน่วยงานหลักที่ รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลและเสนอต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ครบถ้วนตามข้อ ๑. เช่น ผู้บริหารระดับมาตรการและนโยบาย ควรศึกษาทำความเข้าใจแผนการปฏิรูปประเทศอย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการและนโยบายที่สอดคล้องต่อการปฏิรูปประเทศ หน่วยงานขับเคลื่อนด้าน อุดมศึกษา เช่น คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สปอว.) ควรเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการที่สอดคล้องกับประเด็นการปฏิรูปประเทศซึ่ง เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เป็นต้น (๓) ขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รับผิดชอบ รวบรวมข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แยกออกมาเพิ่มเติมจากข้อมูลการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เสนอต่อวุฒิสภาใน การรายงานผลการดำเนินงานครั้งต่อไป ได้แก่ จัดทำตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานรอบไตรมาสปัจจุบันกับ ไตรมาสที่ผ่านมาและพิจารณานำข้อเสนอแนะของวุฒิสภาในแต่ละประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อ เพิ่มเติมเป็นประเด็นอย่างน้อยที่สุดสำหรับการปฏิรูปประเทศด้านการอุดมศึกษาต่อไป

๔.๔. แผนการปฏิรูปประเทศที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและ ความเสมอภาคทางสังคม ได้แก่

๔.๔.๑ ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข สรุปลักษณะสำคัญ ดังนี้ (๑) ควรเร่งรัดการพัฒนาศักยภาพของระบบบริการสุขภาพและหลักประกันสุขภาพเพื่อเตรียมความพร้อมใน การรับมือกับโรคอุบัติใหม่ โดยการจัดการระบบบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ การจัดหา ยา อุปกรณ์ การแพทย์ และวัคซีน การเตรียมความพร้อมของสถานพยาบาล เพื่อใช้ในการบำบัดรักษา ป้องกัน และควบคุม โรค โดยให้ประชาชนเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง ทั้งมีอัตราของกำลังคนสุขภาพที่เพียงพอต่อการให้บริการในระดับพื้นที่ รวมทั้งพัฒนาระบบการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (๒) ควรกำหนดให้มีกลไกใน การรับผิดชอบที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากกว่าการกำหนดให้กระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้มีผู้รับผิดชอบที่ ชัดเจนในการดำเนินการ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการทำให้เกิดห่วงโซ่แห่งคุณค่า (Value Chain) จน เห็นภาพกรอบแนวคิดที่ชัดเจนของแต่ละเรื่อง (๓) ควรมีการกำหนดกระบวนการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ซึ่งการติดตามผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ eMENSUR อาจไม่เพียงพอ (๔) ควร มีการกำหนดบทในการให้ทุนให้โทษแก่ส่วนราชการหรือหัวหน้าส่วนราชการที่ไม่ดำเนินการตามเป้าหมายที่ กำหนดไว้ (๕) กลไกงบประมาณเป็นเรื่องสำคัญ ควรพิจารณาทบทวนและกำหนดรูปแบบและวิธีการพิจารณา งบประมาณเพื่อดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูป ประเทศใหม่ โดยอาจพิจารณางบประมาณรายจ่ายกระทรวง/หน่วยงาน (Function) และเพิ่มงบประมาณรายจ่าย ยุทธศาสตร์และบูรณาการ (Agenda) เพื่อทำให้เกิด การขับเคลื่อนของแผนต่าง ๆ

๔.๔.๒ ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) ควรมีการพิจารณาติดตาม เร่งรัด และขยายผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม เช่น พิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศบรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมาย การเร่งรัดการออกกฎหมายลำดับรองและการ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม (เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒) และการติดตามการตราร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น (๒) นโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการออกแบบโครงสร้างระบบขนส่งสาธารณะควรคำนึงถึงหลักการออกแบบสภาพแวดล้อมให้กับคนทุก ๆ กลุ่ม (Universal Design: UD) และหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับหลักการ UD เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ (๓) ควรเร่งรัดสนับสนุนการเสริมสร้างชุมชน/ตำบลเข้มแข็งให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่โดยการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็งด้วยจุดพลัง ประกอบด้วย ท้องที่ ท้องถิ่น ประชาสังคม และหน่วยงานอื่น ๆ ในชุมชน เพื่อให้เกิดการสานพลังจากภาคส่วนต่าง ๆ ให้ไปสู่การสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง (๔) เร่งรัดติดตามผลการดำเนินงานของกรมการปกครองในการขึ้นทะเบียนผู้ไร้สถานะทางทะเบียนตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม และการจัดทำฐานข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายและข้อมูลทางสังคมของชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยชุมชน และเพื่อให้ชุมชนได้นำไปใช้ให้มีความเชื่อมโยงกับหน่วยงานระดับกระทรวง รวมถึงเร่งรัดส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการปกครองกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ฯลฯ จัดทำแผนที่เกี่ยวกับ การขึ้นทะเบียน โดยเฉพาะกลุ่มคนพิการคนยากจน กลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูง กลุ่มชาติพันธุ์ ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๔.๕ แผนการปฏิรูปประเทศที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพ

ชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คือ แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ (๑) ด้านทรัพยากรทางบก ควรมีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการเร่งพัฒนาปรับปรุงฐานข้อมูลของแนวเขตที่ดินป่าไม้ที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานให้เป็นเอกภาพอยู่บนฐานข้อมูลชุดเดียวกัน เพื่อให้เกิดฐานข้อมูลกลางของประเทศในด้านทรัพยากรต่าง ๆ ที่ได้มาตรฐาน (๒) ด้านทรัพยากรน้ำ ควรดำเนินการให้การมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการน้ำตั้งแต่ในระดับ นโยบายไปจนถึงระดับพื้นที่ โดยการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศการวางแผนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์น้ำและความร่วมมือจากภาคประชาชน เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ (๓) ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การดำเนินการระยะต่อไป ควรตรากฎหมายหรือมาตรการต่าง ๆ มาใช้เป็นการชั่วคราว เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาได้ทันที และเพื่อนำปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการออกกฎหมายดังกล่าวมาปรับปรุง และแก้ไขร่างกฎหมายที่จะดำเนินการต่อไปในอนาคต รวมทั้งควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การออกนโยบาย การจัดทำแผนและร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหในพื้นที่ของตนเอง (๔) ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ การดำเนินงานในระยะต่อไปควรมุ่งเน้นการกำหนดกฎหมาย นโยบาย มาตรการข้อบัญญัติต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน และจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อประสานงานและบูรณาการกับทุกภาคส่วนในการดำเนินการด้านความหลากหลายทางชีวภาพให้ครอบคลุมในทุกมิติ รวมถึงการพัฒนาฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพให้มีครบถ้วนและสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในมิติต่าง ๆ ได้อย่างยั่งยืน (๕) ด้านสิ่งแวดล้อม การดำเนินการในระยะต่อไป ควรมุ่งเน้นในการแก้ปัญหาโดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการจัดการปัญหามลพิษทั้งระบบ และสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการร่วมมือกันของทุกภาคส่วนในการดำเนินการ โดยยึดกรอบแนวคิดการป้องกันไว้ก่อน เน้นการป้องกันผลกระทบล่วงหน้าตลอดจนการสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อโดยเฉพาะในระดับปัจเจกที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง (๖) ด้านระบบบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรเร่ง

ดำเนินการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ให้เป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วนจำเป็นต้องดำเนินการสร้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และสร้างกลไกเชิงสถาบัน เพื่อให้การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ได้ขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการทำให้เครื่องมือการประเมินสิ่งแวดล้อมจากภาครัฐอื่น ๆ เป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนโดยปรับปรุงขั้นตอน หรือกลไกในการจัดทำประเมินสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมการรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วนด้วย

๔.๖ แผนการปฏิรูปประเทศที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ได้แก่

๔.๖.๑ ข้อเสนอแนะเร่งรัดที่สำคัญต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ ควรดำเนินการให้เกิดระบบการบริหารงานภาครัฐที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ (๑) การนำหลักการบริหารผลการปฏิบัติงานมาใช้ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาให้เกิดระบบการบริหารงานภาครัฐที่ดี มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทั้งในมิติของแผนงาน งบประมาณ บุคลากร และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างคุณค่าทั้งในเรื่องของความเท่าเทียม ความร่วมมือ ความยุติธรรมทางสังคม และความโปร่งใส (๒) การเร่งรัดการพัฒนาระบบดิจิทัล และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการการให้บริการแก่ประชาชนทั้งระบบ เช่น ระบบการบริหารทรัพยากรขององค์กร การรายงานผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาระบบ Big Data การสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนเพื่อให้องค์กรภาครัฐมีขนาดกะทัดรัด มีกำลังคนในขนาดที่เหมาะสม มีสมรรถนะสูงและมีการบริหารจัดการที่ดีสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีมาตรฐานและเป็นธรรม นำไปสู่ความไว้วางใจของประชาชน

๔.๖.๒ ข้อเสนอแนะเร่งรัดต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ (๑) การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายมีแนวโน้มที่จะสำเร็จบรรลุเป้าหมายในปี ๒๕๖๕ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากโครงการส่วนใหญ่มีความคืบหน้าในการดำเนินการใกล้เคียงกับเป้าหมาย ดังนั้น จึงควรดำเนินการติดตามโครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายอย่างต่อเนื่อง (๒) เนื่องจากประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการขออนุญาต อนุมัติ ขึ้นทะเบียนเป็นจำนวนมาก เห็นควรเร่งรัดให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายพิจารณาทบทวนกฎหมายให้มากที่สุดเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน โดยควรให้ความสำคัญกับกฎหมายที่มีผลกระทบกับการขออนุญาตประชาชนเป็นสำคัญ และควรมีการจัดลำดับกฎหมายที่จะดำเนินการก่อน - หลัง รวมทั้งเร่งรัดการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (๓) ควรเร่งรัดให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาโดยเร็ว (๔) ควรมีการเร่งรัดให้มีกลไกส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และปฏิรูปการศึกษาด้านกฎหมายเพื่อให้ได้ผู้ประกอบการวิชาชีพที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายมีคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามหลักนิติธรรม

๔.๖.๓ ความท้าทายแผนการปฏิรูปประเทศที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ภาครัฐต้องมุ่งเน้นในการเป็นองค์กรดิจิทัลโดยการนำเทคโนโลยี 5G เข้ามาสนับสนุนการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงต้องมุ่งเน้นการใช้กลไก “ประชารัฐ” ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อสร้างดุลอำนาจในกระบวนการ พัฒนาระบบพื้นฐานที่เท่าเทียมก่อให้เกิดความไว้วางใจและร่วมมือในการดำเนินการอย่างสร้างสรรค์ อันจะเป็นหนทางเพิ่มศักยภาพของภาครัฐในฐานะผู้ให้บริการสาธารณะให้มีสมรรถนะสูง ในขณะเดียวกันก็จะสามารถลดขนาดองค์กรและลดขนาดอำนาจรัฐที่ไม่มีความจำเป็นลงได้

๕. ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศในห้วงปี ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕ สรุปดังนี้

๕.๑. กฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับ ๒๕๖๑ จำนวน ๑๙๒ ฉบับ ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๖๔ ฉบับ คงเหลือ จำนวน ๑๒๘ ฉบับ รัฐบาลควรพิจารณาเร่งรัดให้มีดำเนินการเสนอกฎหมายที่คงเหลือ จำนวน ๑๒๘ ฉบับดังกล่าว

๕.๒ กฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง (๒๕๖๔) จำนวน ๔๕ ฉบับ รัฐบาลควรต้องเร่งรัดดำเนินการเสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๕ ทุกฉบับ

๕.๓ กฎหมายที่วุฒิสภาเห็นควรเร่งรัดเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๖ ฉบับ รัฐบาลควรพิจารณาดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติแล้วเสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กองแผนงาน งานยุทธศาสตร์และติดตามประเมินผล โทร. 3117

ที่ อว 69.2.2/375

วันที่ 15 มิถุนายน 2564

งานประชุม กองกลาง
รับที่ 288
วันที่ 16 มิ.ย. 2564
เวลา 11:00 น.

เรื่อง ขอบรรจุวาระการประชุม

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

ตามที่ รัฐบาลได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓ และถ่ายทอดแผนดังกล่าวสู่การปฏิบัติในทุกภาคส่วน ทั้งนี้ คณะกรรมการติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำ และดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา ได้รวบรวมและจัดทำสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปี และแผนปฏิรูปประเทศประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรียบร้อยแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์ดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางการในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และขับเคลื่อนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ให้สอดคล้องกับประเทศต่อไป ดังนั้น กองแผนงานจึงขอบรรจุวาระการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุมวันที่ 23 มิถุนายน 2564 จำนวน 1 วาระ คือ ระเบียบวาระเชิงยุทธศาสตร์/นโยบาย เรื่อง “สรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ ประจำปี 2563”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

๓,

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ดุษฎี)

รองอธิการบดี

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย
เห็นควรเสนอ ๑๕ มติ เพื่อบรรจุวาระการประชุม
คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย พิจารณา

บันทึก

16 มิ.ย. 64

(นางพัชรี คำรินทร์)

หัวหน้างานประชุม

16 มิ.ย. 2564

(นางประนอม จันทอง)

ผู้อำนวยการกองกลาง

16 มิ.ย. 2564

ดำเนินการดังเสนอ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยาง)

รองอธิการบดี

17 มิ.ย. 2564